

FECSCKEPART
óvoda és bölcsőde

ETIKAI KÓDEX

*Verzió: 1.

Készült: 2021. május. 10.

Iktatószám: **146/2021.**

Készítette: a Fecskepart Művészeti Óvoda és Bölcsőde vezetősége

Elfogadta: a Fecskepart Művészeti Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete

Jóváhagyta: Fecskepart Óvoda és Bölcsőde vezetője

A pedagógusetika követelményei

1. A pedagógus hazánk szabad állampolgára, aki

tiszteletben tartja a Magyar Köztársaság Alkotmányát, annak szellemiségét, tevékenységével különleges felelősséggel segíti, hogy:

- mindenki gyakorolhassa az Alkotmányban meghatározott, művelődéshez való jogát;
- a közoktatásban érvényesüljön a lelkiismereti meggyőződés szabadsága és a hazaszeretetre nevelés;
- valósuljon meg a nemzeti és az etnikai kisebbségek joga az anyanyelvi oktatáshoz;
- a törvény rendelkezése szerint érvényesüljön a tanszabadság és a tanítás szabadsága;
- érvényesüljenek, váljanak gyakorlattá a törvénybe iktatott tanulói és szülői jogok az óvoda mindennapi életében;
- mindezt a társadalmi rendnek megfelelő demokratikus módszerekkel és szellemiséggel, amely egyaránt jellemző óvodán belüli és óvodán kívüli magatartásra.

2. A pedagógust hivatásának eszményei vezetik egyéni életvitelében, közéleti szerepvállalásban

- a) A pedagógus egyéni életvitelében igazodik az elfogadott társadalmi normákhoz, egészséges, kiegyensúlyozott életmódra törekszik. Ez az életmód persze nem valami elzárkózást, szerzetesi életmódot jelent, sokkal inkább vidám, derűs emberi életmódot, jó társadalmi kapcsolatokkal, emberi együttlétekel.
- b) A pedagógus teljesíti állampolgári kötelezettségeit, betartja az érvényes törvényeket.
- c) Példát mutat a környezetében élőkkel való kapcsolatában, a környezet, a közjavát szolgáló intézmények megbecsülésében és segítésében, a környezet védelmében.
- d) A pedagógus szociális lény, példát mutat az öregek megbecsülésében, az elesettek, segítségre szorulóknak segítésében. Családját szereti, gyermekeit példaadóan neveli, tartózkodik minden olyan magatartástól, amely másokat megbotránkoztat.
- e) A pedagógus munkásságával társadalmi, közszolgálati funkciót vállal, ebben a másokkal való együttműködést tartja irányadónak. A közszolgálat sikere érdekében magatartásának jellemzői: a tolerancia, a segítőkészség, a másokkal való együttműködés.
- f) Közéleti szerepet vállalhat különböző pártokban, társadalmi szervezetekben, egyházi intézményekben, de ilyen funkciója nem jelent számára kivételezettséget az intézményen belül, ebbeli elkötelezettségét, meggyőződését, hitét nem terjesztheti a gyermekek között, az óvodát nem használhatja fel az általa képviselt szervezet érdekeinek érvényesítésére, politikai, ideológiai nézetek terjesztésére. Az óvodában az intézmény törvényei és előírásai (pedagógiai program, szervezeti és működési szabályzat, házirend) jelentik a kötelező magatartást minden pedagógus számára.

- g) Bizalmi tőkéjének megőrzése érdekében olyan külön munkát nem vállal, olyan vállalkozásba nem kezd, amely méltatlan pedagógusi mivoltához, amellyel ronthatná szakmai hitelét, tekintélyét. Nem vállal például munkát éjszakai szórakozóhelyen, nem vesz részt olyan csoport tevékenységében, amelynek működését gyanú övezi, igazságtalan ügyet nem képvisel. Nem vállal olyan feladatot, amely akadályozza az óvoda nevelő munkájában, elvonja őt hivatása gyakorlásától.
- h) Mindig, minden helyzetben kiáll az intézmény, a nevelés érdekei mellett, a szülők, a gyermekek érdekeit képviseli akkor is ha ez kényelmetlen helyzetbe hozza.

3. A pedagógus hisz a nevelésben, a gyermek érdekeit tekinti mindenek felett

- a) A pedagógus hisz a nevelésben, a nevelés hatékonyságában, hisz abban, hogy a pedagógus nevelő-oktató tevékenységére szüksége van a társadalomnak, hogy óvodán, intézményen kívüli magatartásával követendő példát mutat, élete, munkássága nyomot hagy maga után a felnövekvő nemzedékben. E hitéből következően önként vállalja azokat az erkölcsi követelményeket, amelyek betartása kötelező a testület minden tagjára.
- b) A pedagógus személyiségének jellemző vonása a gyerek iránti szeretet, a gyerek személyiségének tisztelete. A szeretet tiszteletet jelent, a gyermek iránt megnyilvánuló tisztelet alapvető erkölcsi parancs, aki erre nem képes az inkább válasszon más pályát magának. A gyerek iránti tisztelet megóvjá a pedagógust attól, hogy a gyerekekkel szemben méltánytalanul járjon el, megalázza, kigúnyolja, testi fenytést alkalmazzon „nevelésére”.
- c) A pedagógus-gyermek viszonyban az együttműködés a követelmény, mert együttműködés nélkül nem lehet sikert várni a tanulásban.. A jó pedagógust arról lehet megismerni, hogy milyen a viszonya a gyermekekhez, mennyire bíznak meg benne, mennyire becsülik munkáját, erőfeszítéseit. Ez az erkölcsi parancs írja elő, hogy a pedagógus nem tehet különbséget a gyermekek között, hogy szeretetét egyformán kapja meg a gyermek, a szülők társadalmi, anyagi helyzetétől, nemzetiségi hovatartozásától függetlenül.
- d) Súlyos erkölcsi vétséget követ el az a **pedagógus, intézményi dolgozó, aki visszaél** a gyerek bizalmával, elárulja a rábízott titkot, kibeszéli, közhírré teszi a gyerek bánatát, konfliktusát, fájdalmát. A gyerek titkának megőrzése éppen olyan erkölcsi kötelesség, mint az orvosnál az orvosi titkok őrzése, vagy az ügyvédi titok megtartása, nem is szólva a gyónási titokról. Meg kell őrizni természetesen, a szülőktől kapott bizalmas közlések titkát is, mint ahogyan a nevelőtestületi értekezleteken elhangzottakat is.
- e) A gyerek kiszolgáltatott helyzetben van az óvodában. Minden körülményt figyelembe véve ő a gyengébb fél, fizikailag is, tapasztalataiban is, értelmi fejlettségét tekintve is. A pedagógus nem használhatja ki ezt a fölényt sem az óvodában, sem az óvodán kívüli kapcsolataiban.
- f) Pedagógiai meggyőződése (pedagógiai optimizmusa) vezeti az óvoda mindennapos munkájában, ezért nem mond le egyetlen óvodásról sem, nem nyugszik bele reménytelen esetekbe. Az óvoda a nevelés műhelyét jelenti számára, amelyben legjobb tudása, szakmai felkészültsége szerint végzi munkáját.

- g) Védi a nap sértetlenségét, magatartásával kedvező légkört teremt az oktatáshoz, betartja a pedagógiai, szakmai előírásokat, használja a bevált, korszerű módszereket, technikai eszközöket, foglalkozásokon világosan érthetően magyaráz és kérdez, kerül minden durva, sértő, trágár kifejezést. Azzal fegyelmez, hogy leköti a gyermekek figyelmét, érdekesen, szórakoztatóan (mértéktartó humorral) adja elő az új ismereteket.
- h) A pedagógus szabadon választhatja meg a számára legalkalmasabb, leginkább eredményhez vezető módszereket, részt vehet tudományos kísérletekben, az ilyen kísérletekre vonatkozó szakmai-etikai követelmények szigorú betartásával. Saját szakmai ambíciói nem veszélyeztethetik a gyermekek előrehaladását, személyiségük fejlődését.

4. A pedagógus tiszteli a szülőket, velük partneri együttműködésre törekszik

- a) A pedagógiai irodalomból, a gyakorlati tapasztalatokból egyaránt tudjuk és elfogadjuk, hogy a család és óvoda, szülő és pedagógus egymásra vannak utalva. Ugyanazért a gyerekekért felelősek, együtt nevelnek, ha különböző körülmények között is, ha különböző feltételek birtokában is. Az egymást megbecsülő, a kölcsönösen bizalmat árasztó együttműködés megsokszorozhatja a nevelés eredményességét. Ugyanígy a kapcsolat hiánya, különösen az egymás iránti ellenszenv, ennek kinyilvánítása a gyerek előtt tönkre tehet minden erőfeszítést, munkát, pedagógiai törekvést.
- b) Ebben a kapcsolatban kezdeményező szerepet kell vállalnia a pedagógusnak, ő van előnyösebb helyzetben, szakmai felkészültségét és „hatalmi” helyzetét tekintve egyaránt. **Etikai vétség** a szülő hibáztatása, elítélése úgy, hogy semmi segítséget nem ad számára, elmulasztja a rendszeres tájékoztatást, holott az törvényben előírt kötelezettség.
- c) **Etikai vétség** a szülők közötti különbségtétel, elfogadni az egyik szülő meghívását és elutasítani a másikat. Rendszeres kapcsolatot tartani bizonyos „jobb” családokkal és semmiféle kapcsolatot nem tartani más családokkal.
- d) Teljesen ellehetetlenül, hitelét veszti az a pedagógus, aki kiprovokálja az ajándékot, nyilvánvalóvá teszi, hogy ez neki „jár” pedagógusi szolgáltatásáért.
- e) Vétség, amikor a pedagógus szövetségben az egyetértő szülői csoporttal hozza megalázó helyzetbe az egyet nem értőket. Különösen kényes helyzeteket teremtenek a költséges ballagások, kirándulások, egyéb rendezvények.

5. A pedagógus tiszteli kollégáit, szolidáris a szakmával

- a) A pedagógusok többsége nevelőtestületi közösségben végzi feladatát. Ez a tény az egyéni felelőssége mellett közösségi felelősséget is jelent, a testületben való aktív részvételt, a közös döntések kialakításában, azok végrehajtásában vállalt kötelezettséget, együttműködést, a kollégák tiszteletét, munkájuk eredményeik elismerését, jó értelemben vett pedagógus kollegialitást.
- b) E kollegialitás megkívánja, hogy az intézményvezető a testületnek, a testület az óvodavezetőnek adjon át minden olyan érdemi információt, amely a közös feladat érdekében szükséges. Ugyanakkor kölcsönösen vegyék figyelembe egymás személyiségjogait. **A pedagógus az intézményben is, az intézményen kívül is képviseli testületét óvja, erősíti annak tekintélyét.**

- c) Az egy nevelőtestületben működő kollégák gyakran vétnek e követelmény ellen. Rossz híret keltik kollégájuknak, vagy kollégáiknak, a nevelőtestületnek, ezzel az intézménynek. Teszik ezt féltékenységből, rivalizálásból, mert a másik elismertebb, haragból, mert sérelmet okozott számára, előnyszerzés reményében, befolyásos szülők megnyeréséért, óvoda fenntartónak tett szolgálat hitében, valamely belső vita ilyen módon való eldöntése reményében. Néha jóhiszeműen, máskor rosszindulatból, bosszúból.
- d) A pedagógus tagja a pedagógustársadalomnak, ezért felelősséggel tartozik az egész szakmának. Ez kifejeződik a szakma iránti szolidaritásban, maga is részt vállal a szakma erkölcsi és anyagi elismeréséért folyó küzdelmekben. Erkölcsi, politikai, szakmai meggyőződése alapján csatlakozik valamely pedagógus szakmai, érdekvédelmi szervezethez, s annak munkájában tevékenyen részt vállal. Testületében is, a szakmai szervezetekben is véleményt nyilvánít, bekapcsolódik a pedagógiai közvélemény formálásába. Mindent megtesz azért, hogy a közvélemény minél jobban megismerje az óvoda világát, a pedagógus mindennapos munkáját, segítsen eloszlatni téves nézeteket, makacs hiedelmeket a pedagógus munka egyoldalú megítéléséről. (A legkönnyebb munka, itt van a legtöbb szabadság stb.)

6. A pedagógust önmegbecsülése védi az összeférhetetlenségtől

- a) Az önmegbecsüléshez tartozik, hogy a továbbképzés, az önképzés a pedagógus önként vállalt életformája. A pedagógus szakmai tekintélyét felkészültsége, tudása adja, ezt pedig folyamatosan karban kell tartania.
- b) A pedagógust önmegbecsülése védi meg a különböző összeférhetetlenségektől, törvényben biztosított jogaival úgy él, hogy azokkal nem sértheti a szakmai követelményeket, a pedagógusetikát.
- c) Erkölcstelen cselekedet a saját gyerek számára előnyöket kérni, várni az intézménytől, a kollégáktól. Még inkább a gyereket ért valódi, vagy vélt sérelmet számon kérni, megtorolni.
- d) **Elvesztette önbecsülését az a pedagógus, aki nem törődik a rábízott gyermekekkel, elszürkült, rutinból végzi a munkáját, aki csak testileg van jelen a gyermekek között, mások hibáztatásával menti fel magát a pedagógusi felelőssége alól.**

Az ETIKAI KÓDEX ellen vétő személy két írásbeli figyelmeztetést követően, közalkalmazotti jogviszonyának megszűnését vonja magaután.

Fonyód, 2021. május 10.

Az ETIKAI KÓDEX tartalmát megismertem, a benne foglaltakat tudomásul veszem és betartom.

[illegible]